

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาและเสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตยให้กับพลเมืองของชาตินั้น ถ้าพิจารณาเนื้อหาในรัฐธรรมนูญ และแผนการศึกษาของชาติแทบทุกฉบับจะพบว่ามีข้อกำหนดหลักการและนโยบาย ตลอดจนเป้าหมายในการสร้างคุณสมบัติของพลเมืองให้เป็นประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงความมุ่งมั่นที่จะทำให้พลเมืองมีคุณลักษณะที่เป็นประชาธิปไตยมาตลอดนับตั้งแต่ฉบับที่ 1 จนถึงฉบับปัจจุบัน ซึ่งการพัฒนาคุณลักษณะประชาธิปไตยให้กับพลเมืองที่ผ่านมา ไม่ประสบผลสำเร็จ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งนักการเมือง นักวิชาการ ข้าราชการ อาทิเช่น จรรยา สุภาพ, อเนก สิทธิประศาสน์ และอมร วิวัฒน์ ได้ให้ความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกัน คือ ระบบโรงเรียนล้มเหลวในการสอนประชาธิปไตยขั้นพื้นฐานให้แก่คนไทย (สมพงษ์ จิตระดับ, 2535: 48-49) เนื่องจากการศึกษาของไทยมุ่งผลิตกำลังคน (Man Power) มากกว่ามุ่งสร้างความเป็นพลเมืองดี (Good Citizenship) ในระบอบประชาธิปไตย การจัดการเรียนการสอนมุ่งเสริมสร้างความสามารถ โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครูจึงส่งเสริม ให้เด็กแข่งขันกัน (สุธรรม จันทร์หอม, 2535: 4) เน้นความรู้สำหรับการไปประกอบอาชีพ ไปทำงานด้านการผลิตการบริหารมากเกินไป ไม่สนใจพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการเป็นมนุษย์ที่ดี เป็นสมาชิกของสังคมที่ดีอย่างไร ค่านิยมของคนในสังคมส่วนใหญ่ยังไม่เชื่อในเรื่องความเสมอภาค ระหว่างบุคคล (วิทยากร เชียงกูล, 2535: 144-146) นอกจากนี้คนไทยยังมีทัศนคติเกี่ยวกับประชาธิปไตยผิด ๆ อยู่หลายอย่าง เด็กไทยมีความเข้าใจว่าประชาธิปไตยคือ การมีอิสระที่บุคคลจะทำอะไรก็ได้ อย่างที่เรียกว่า "ทำได้ตามใจคือไทยแท้" และมีลักษณะเห็นแก่พรรคพวก ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ทำให้พฤติกรรมของคนไทยยังไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมของคนในสังคมประชาธิปไตยทั่วไป เช่น การขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ การละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น เป็นต้น (หอม คลายานนท์, 2531: 36-48)

ข้อจำกัดในการพัฒนาคุณลักษณะให้กับพลเมืองอีกประการหนึ่งของสังคมไทยคือ การไม่มีวินัยในการรวมกลุ่ม และเรื่องประชาธิปไตยที่ถูกต้องนั้นมิได้สอนให้เด็กเข้าใจ ถึงแม้ว่าในโรงเรียนจะมีการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง ซึ่งได้เน้นว่านักเรียนมีหน้าที่อะไรบ้าง หน้าที่ต่อครอบครัว หน้าที่ต่อโรงเรียน ต่อสังคม ต่อศาสนา พระมหากษัตริย์ ต่อรัฐธรรมนูญและคำสอนทางพุทธศาสนาที่สืบทอดกันมาว่าควรนับถือผู้อาวุโสก็ได้สอดแทรกไว้ในเนื้อหาด้วย ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ตัวครูก็มีลักษณะแบบคนไทย คือสุภาพอ่อนน้อม เชื้อฟังผู้บังคับบัญชา อันเป็นแบบอย่าง

ที่ถ่ายทอดให้กับนักเรียน ส่วนนักเรียนจะต้องเชื่อฟังครู ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ซึ่งความจริงก็เป็นสิ่งดี แต่ไม่เพียงพอสำหรับการที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะประชาธิปไตยที่เหมาะสม (ทินพันธ์ นาคะตะ, 2543: 55) และในการเรียนการสอนในโรงเรียนมักเน้นรูปแบบของการจัดมากกว่า เช่น การเลือกตั้งหัวหน้า การเลือกสภานักเรียน กิจกรรมหน้าเสาธง ซึ่งเป็นเพียงรูปแบบของกิจกรรมมากกว่าการฝึกฝนในเชิงวัฒนธรรมประชาธิปไตย ไม่ได้สอนให้เด็กสำนึกในเหตุผลประกอบไปด้วย รวมทั้งให้รู้จักการคิดอ่านที่ดี และสร้างสรรค์ ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงประชาธิปไตยนักเรียนจึงนึกถึงการเลือกตั้ง การมีพรรคการเมือง รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นรูปแบบประชาธิปไตย โดยที่หลักการของประชาธิปไตยและหลักการปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตยหรือวิถีชีวิตประชาธิปไตยถูกมองข้ามไป นักเรียนจึงรู้จักประชาธิปไตยแต่เฉพาะในเรื่องการปกครอง (กนก วงษ์ตระหง่าน, 2527) ทั้งที่แท้จริงแล้วการเป็นประชาธิปไตยนอกจากจะยึดถือเอาประชาธิปไตยเป็นแบบของการปกครองแล้ว ยังจำเป็นต้องยึดถือเอาประชาธิปไตยไว้ในฐานะเป็นวิถีชีวิตประจำวัน (Democracy as a way of life) อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536) ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น การพัฒนาคุณลักษณะประชาธิปไตยให้เกิดแก่นักเรียน ครูผู้สอนต้องปรับปรุงวิธีการสอนใหม่ ครูจึงควรปรับบทบาทของตนเองให้มากที่สุด สอนให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา รู้จักใช้เหตุผล เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ดังที่ สุมน อมรวิวัฒน์ (2535: 5, 9) กล่าวว่า การให้การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองดี และมีจิตสำนึกประชาธิปไตย จะเกิดขึ้นได้น้อยมากจากการอ่านและการฟังครูบอก ความเป็นประชาธิปไตยเป็นจิตสำนึกที่เกิดขึ้นจากการเห็นแบบอย่าง การซึมซับเอาข่าว เหตุการณ์ ปฏิบัติการ และความสัมพันธ์ของคนในสังคมที่แวดล้อมผู้เรียน ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้แบบส่งให้โดยครู และนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบลดลง เพิ่มกระบวนการเรียนรู้ เช่น กระบวนการเรียนรู้จากสังคม (Social Learning) กระบวนการสื่อสารความคิด (Information Process) และกระบวนการเผชิญสถานการณ์ (Conflict Situation Process) ดังนั้น การที่จะทำให้ประชาชนที่เป็นเยาวชนอยู่ในวัยเรียนให้ได้รับการฝึกฝนให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีวิถีชีวิตประชาธิปไตยที่เป็นพื้นฐานการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จึงเป็นภารกิจที่มีความสำคัญยิ่งของครูผู้สอน

แนวทางการพัฒนาทางการเมืองโดยการพัฒนาคุณลักษณะประชาธิปไตยให้เกิดแก่พลเมืองปรากฏชัดเจนในสาระสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญฉบับพุทธศักราช 2540 ซึ่งได้ชื่อว่าเป็น "รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน" ที่มีเจตนารมณ์หลักที่จะปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง (กรมวิชาการ, 2541:1)

นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อปฏิรูปการเมือง จึงมีส่วนมุ่งเน้นการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะที่เป็นประชาธิปไตยให้นักเรียน ดังปรากฏใน หมวดที่ 1 มาตราที่ 7 ว่า

“ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพ กฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนร่วมของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ฯลฯ”

(สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 7)

ประชาธิปไตยมีความหมายได้หลายฐานะคือ ทั้งในฐานะที่เป็นอุดมคติหรืออุดมการณ์ ในฐานะที่เป็นระบอบการเมืองการปกครองและวิธีการจัดระเบียบการปกครองและในฐานะที่เป็นวิถีชีวิตหรือการดำเนินชีวิตประจำวัน

ดังนั้น ในการพัฒนาประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นอย่างมั่นคงในประเทศใด จึงหมายถึงการพัฒนาให้พลเมืองมีคุณลักษณะที่เป็นประชาธิปไตย ทั้งคุณลักษณะประชาธิปไตยด้านความรู้ ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ด้านทักษะการใช้กระบวนการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านบุคลิกภาพและด้านวิถีชีวิต เพราะเป็นการผสมผสานหลักการทั้งสามคือ ทฤษฎี อุดมการณ์และวิถีชีวิต ได้อย่างกลมกลืน สามารถนำประเทศให้มีการ ปกครองประเทศ ตามแบบประชาธิปไตย ให้สมบูรณ์ มั่นคงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนการสอนรัฐศาสตร์ในยุคปัจจุบันที่ปรัชญา เวสาร์ชช (2537: 286) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการสอนรัฐศาสตร์ว่า คือ การสอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างทางการเมือง โดยจุดเน้นการสอนมุ่งเน้นที่ความเข้าใจพฤติกรรมทางการเมือง และการให้นักเรียนมีพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองตามที่รัฐต้องการ และสัมพันธ์กับชีวิตจริง

โรงเรียนเป็นสถานที่เหมาะสมในการพัฒนา เสริมสร้างคุณลักษณะประชาธิปไตย ตลอดจนถึงการปลูกฝังทัศนคติทางการเมืองให้แก่นักเรียนเพราะเป็นสถาบันที่สองที่นักเรียนต้องใช้ชีวิตอยู่อย่างใกล้ชิดเป็นเวลานาน ดังนั้น โรงเรียนจึงเป็นเสมือนสังคมน้อยๆ ที่จำลองสังคมใหญ่ลงมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทดลองกับชีวิตจริงไว้ก่อน เป็นเสมือนสถานที่เตรียมคนเอาไว้เพื่อการอยู่ในสังคมใหญ่ไปในตัว ดังนั้น ในระบบโรงเรียนบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดคือครู ซึ่งจะมี

อิทธิพลต่อกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะประชาธิปไตยให้นักเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม เนื่องจากครูสามารถใช้จิตวิทยาการเรียนรู้สร้างเชื่อมโยงปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมี โอกาสหล่อหลอมบุคลิกภาพประชาธิปไตย คือ การใช้กระบวนการเชิงเหตุผล มีขั้นตอนที่ฟัง ความคิด การวิพากษ์วิจารณ์โดยใช้เหตุผล ความเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบ มีวินัย เหล่านี้เป็นต้น โดยเฉพาะครูสังคมศึกษาเป็นครูที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพลเมืองให้มี ส่วนร่วมใน สังคมประชาธิปไตยโดยตรง ดังที่ สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2534 : 18-22) ได้กล่าวไว้ว่า การสอน ประชาธิปไตยในโรงเรียนซึ่งมีชื่อเรียกต่างกันไป เช่น หน้าที่พลเมือง (Civic Education) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองดี (Education for Citizenship) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) หรือการเมืองและการสังคมศึกษา (Politics and Social Education) ทั้งหมดนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่จะเตรียมคนเข้าสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อย่างสมบูรณ์และเนื่องด้วยลักษณะของวิชาเป็นตัวบ่งชี้ถึงความรับผิดชอบที่ครูสังคมศึกษาจะต้อง กระทำแล้วลักษณะบุคลิกภาพ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองหรือความเป็น ประชาธิปไตยของครูสังคมศึกษา ยังถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญมากต่อการที่จะทำให้นักเรียนเกิด การ เรียนได้ดีมากที่สุด ในเรื่องความเป็นประชาธิปไตยดังที่ ทิศนา แชนมณี (2536 : 74-76) ได้ให้ ความสำคัญแก่ครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับวิธีดำเนินการของครูสังคมศึกษา (The Do's for Social Studies Teachers) ว่าจะต้องปกครองนักเรียนตามแบบประชาธิปไตย เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ เด็กและต้องเป็นผู้มีเจตคติแบบประชาธิปไตย ใจกว้าง ให้ความยุติธรรมและให้เกียรติผู้อื่น ฯลฯ และนอกจากนี้จะเห็นได้จากจุดประสงค์กลุ่มวิชาสังคมศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่นในวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย รักและ ผูกพันกับท้องถิ่นและประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทยและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ (กรมวิชาการ, 2541 : 73 – 80) เป็นต้น

ในด้านเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาส่วนหนึ่งของบทเรียนจะเป็นเนื้อหาในทางสังคมศาสตร์ใน วิชารัฐศาสตร์และกฎหมาย ทำให้เอื้อต่อการให้ความรู้พื้นฐานในเรื่องการปกครองประเทศ ใน ระบอบประชาธิปไตยและทำให้ครูสังคมศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการสอนได้ทั้งโดยตรงและสอดแทรก ดังรายงานการวิจัยของสุภาพร แจ่มกระจ่าง ที่ได้ทำการศึกษานำเนื้อหารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาใช้ในการเรียนการสอนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่าครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่สอนเรื่องความสำคัญและความหมายรัฐธรรมนูญ หน้าที่และสิทธิ เสรีภาพของประชาชนและความรู้ความเข้าใจระบบการปกครอง ซึ่งเป็นบทบาทที่ดีเป็นพื้นฐานที่ สำคัญของการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย เพราะความรู้เหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่

การพัฒนาเจตคติและการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในระบบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องหลักสูตรสังคมศึกษาในประเทศต่างๆ เช่น เยอรมันนี อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ไทยและประเทศอื่นๆ สอดคล้องกับที่ปรัชญา เวสวาร์ช (อ้างแล้วใน 2537 : 282) ได้วิเคราะห์ว่า หลักสูตรสังคมศึกษามีจุดเน้นให้บุคคลเป็นพลเมืองดีของไทย คือ พลเมืองที่มีลักษณะที่เป็นประชาธิปไตยซึ่งการมีคุณลักษณะดังกล่าวจะต้องมีการสอนเนื้อหารัฐธรรมนูญให้ความรู้แก่นักเรียน ทั้งในสวนโครงสร้างและสถาบันการปกครองประเทศ กระบวนการทางการเมือง

ดังนั้นจากสภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้น ทำให้ครูสังคมศึกษามีบทบาทต้องรับผิดชอบโดยตรง ในการที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมาย คือ การมีคุณลักษณะประชาธิปไตยครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย ด้านทักษะการใช้กระบวนการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านการมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยและด้านบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจใคร่ศึกษบทบาทของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะให้กับนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษบทบาทของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะประชาธิปไตยให้นักเรียน ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของครู

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้คือ ครูสังคมศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. ครอบคลุมบทบาทของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในการพัฒนาคุณลักษณะประชาธิปไตยให้นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาเนื้อหาและกระบวนการใน 3 ด้าน คือ
 - 2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน
 - 2.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.3 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของครู
3. คุณลักษณะประชาธิปไตยของนักเรียน ประกอบด้วย 4 ลักษณะ มีดังนี้ (สุกิตติบุญเอก, 2530)
 - 3.1 มีความรู้ความเข้าใจในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย

- 3.2 มีทักษะในการใช้กระบวนการปกครองแบบประชาธิปไตย
- 3.3 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย
- 3.4 มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

บทบาทของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะประชาธิปไตย หมายถึง การทำตามหน้าที่ของครูสังคมศึกษาตามที่กำหนดไว้ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมทั้งการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของครูโดยบทบาทดังกล่าวได้จากการรับรู้ของครูสังคมศึกษา

คุณลักษณะประชาธิปไตย หมายถึง ลักษณะที่เป็นประชาธิปไตยของบุคคลอันได้แก่

1. มีความรู้ความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ ผู้รู้จักรับผิดชอบสิทธิ หน้าที่ของตน รู้จักหลักการปกครองด้วยเสียงข้างมาก และกติกาของประชาธิปไตย รู้จักหลักของความเสมอภาค และรู้จักรูปและกระบวนการของระบอบประชาธิปไตย
2. มีทักษะในการใช้กระบวนการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ มีส่วนร่วมในการปกครองในชั้นเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียน และกิจกรรมชุมนุม มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนหรือร่วมทำงานในคณะกรรมการนักเรียน
3. มีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย คือ มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักแพ้ชนะ มีความรับผิดชอบ ยอมรับฟังข้อบกพร่องของตนเอง ของกลุ่ม และพยายามปรับปรุงแก้ไข มองโลกในแง่ดี มีความคิดในเชิงสร้างสรรค์ มีความคิดอย่างมีเหตุผล และรู้จักคิดวิเคราะห์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน สนใจสิ่งรอบตัว ช่างสังเกต
4. มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย คือ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตน ใช้เสียงข้างมาก และเหตุผลในการตัดสินใจหา เคารพและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มและกฎหมาย มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือส่วนรวม

นักเรียนระดับมัธยมศึกษา หมายถึง นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร